

Inv. nr. B 309

VILHELM HAMMERSHØI (1864-1916)
ÅBNE DØRE, 1905
OLIE PÅ LÆRRED

52 X 60 CM

I årene omkring århundredeskiftet var interiørmaleriet en populær genre i malerkunsten. Interiører var salgbare motiver til det købedygtige publikum, og hjemmet eller det private rum var noget, man dyrkede – og værnede om – i en tid, hvor det moderne, pulserende storbyliv nåede nye højder. Vilhelm Hammershøi var derfor langt fra den eneste maler, som viste interesse for interiørmaleriet, men han gjorde sig bemærket ved at arbejde fokuseret samt ved at udforske de rumlige udtryk og kompositoriske muligheder, der knyttede sig til interiører fra hans egen bolig.

I årene 1898-1908 boede Hammershøi i en lejlighed i Strandgade 30. På denne adresse skabte han ca. 66 interiørmalerier, hvilke udgør næsten halvdelen af hans værkproduktion på ca. 142 malerier i disse år.¹ *Åbne døre* er malet i lejlighedens spisestue, hvorfra Hammershøi udførte omkring 20 malerier. Det gør spisestuen til det mest benyttede motiv i hans produktion. Samlet set bør disse malerier dog ikke ses som en seriel produktion, men nærmere som variationer over et grundmotiv, der undersøges og afprøves i nye konstellationer, med eller uden møbler og figurer.²

Billedets hovedmotiv er de tre åbne døre. De er alle hvide og vidt åbne, og tilsammen synes de at være de eneste bevægelige elementer i de tomme rum, hvor alt er kompromisløst arrangeret og forenklet i en stram komposition, opbygget af linjer og flader. Hammershøi har stået med ryggen til spisestuens to vinduer mod gaden, hvorfor det kraftige medlys fra vinduerne fornemmes i refleksionerne på dørfladerne, panelerne og det mørkbejdsede gulvs lakerede overflade i værkets forgrund. Den venstre dør åbner for et perspektivisk vue gennem de tilstødende rum, hvori der ses et stærkt modlys fra gården.

Hammershøi giver os ikke et indtryk af de rum, vi ser igennem, og han afslører ikke, hvor dørene fører hen.

¹ *Optællingen bygger på Alfred Bramsens fortegnelse over Hammershøis værker, hvilken dog ikke er fuldstændig.*

² *Henrik Wivel: Hammershøi i Davids Samling, Davids Samling, København 2017, s. 74.*

Publiceret i:

Fortegnelse over arbejder af Vilhelm Hammershøi, [2],

Kunstforeningen April-Maj 1916, København 1916, kat.nr. 55, s. 6;

Sophus Michaëlis og Alfred Bramsen: *Vilhelm Hammershøi*.

Kunstneren og hans værk, København 1918, kat.nr. 275, s. 61, 104;

Erik Zahle: "Malerisamlingens vækst" i *C.L. Davids Samling, Tredie del*, København 1958, s. 127, 162-163;

C.L. David: *C.L. Davids Samling*, København 1960, s. 28 (omtalt);

Det besjälade rummet, Malmö Museum, Malmö 1975, s. 23;

Knud Voss og Verner Aspenström: *Vilhelm Hammershøi*, Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm 1976, kat.nr. 26, s. 29;

Grete Zahle: *Dansk Kunst 1885-1915*, Kunstforeningen, København 1976, kat. 72, s. 64;

Hanne Finsen, Inge Vibeke Raaschou-Nielsen: *Vilhelm Hammershøi: en retrospektiv udstilling*, Ordrupgaard, Charlottenlund 1981, kat.nr. 106, s. 127;

Kirk Varnedoe: *Northern light. Realism and symbolism in Scandinavian painting, 1880-1910*, Brooklyn Museum, New York 1982, kat.nr. 31, s. 128-129;

Henrik Wivel: *Symbolisme og impressionisme*, København 1994, s. 100. (Nyere Dansk Kunsthistorie; 5);

Poul Vad i Kjeld von Folsach og Nana Lund (red.): *Dansk kunst i Davids Samling – fra Philipsen til Saxbo*, København 1995, kat.nr. 35, s. 100-101;

Henrik Wivel: *Vilhelm Hammershøi: dansk klassikerkunst*, København 1996, fig. 19, s. 38, 45;

Anne-Birgitte Fonsmark et al.: *Vilhelm Hammershøi, 1864-1916. Danish painter of solitude and light*, Ordrupgaard, Charlottenlund, Musée d'Orsay, Paris, Solomon R. Guggenheim Museum, New York 1998, kat.nr. 38, s. 101;

Sabine Schulze: *Innenleben. Die Kunst des Interieurs. Vermeer bis Kabakov*, Städelsches Kunstinstitut und Städtische Galerie, Frankfurt, Ostfildern 1998, kat.nr. 79, s. 256-257;

Lena Boëthius, Görel Cavalli-Björkman (red.): *Vilhelm Hammershøi*, Göteborg Konstmuseum og Stockholm Nationalmuseum, Göteborg

1999, s. 8-9, 11;
Felix Krämer, Ulrich Luckhardt, Barbara Ludwig: *Vilhelm Hammershøi*, Hamburger Kunsthalle, Hamburg 2003, kat.nr. 37, s. 19-20, 71, 154;
Bente Scavenius og Jens Lindhe: *Hammershøis København*, Kunstforeningen GL STRAND, København 2003, s. 70-71;
Poul Vad: *Hammershøi. Værk og liv*, København 2003, 5. udg., s. 230, 319, 411;
Tone Sinding Steinsvik, Ida Lorentzen, Bente Scavenius: *Den forunderlige stillheten: Ida Lorentzen (f.1951), Vilhelm Hammershøi (1864-1916)*, Stiftelsen Modums Blaafarveværk, Modum 2005, kat.nr. 54, s. 92, 97;
Frances Borzello: *At Home. The Domestic Interior in Art*, London 2006;
Annette Rosenvold Hvidt (red.): *Hammershøi – Dreyer: Billedmagi*, Ordrupgaard, Charlottenlund 2006, kat.nr. 34, s. 22, 120;
Felix Krämer, Naoki Sato og Anne-Birgitte Fonsmark: *Hammershøi, Royal Academy of Arts*, London 2008, kat.nr. 44, s. 34, 86-87, 152;
Henrik Wivel: ”Åndemusik. Vilhelm og Svend Hammershøi i deres samtid” i Anne-Mette Villumsen, Iben Overgaard, Sidsel Maria Søndergaard (red.): *Svend Hammershøi: en kunstner og hans tid*, Skovgaard Museet, Viborg 2008, s. 20-21;
Jens Christian Grøndahl: *Om en time springer træerne ud: erindringer*, København 2010, s. 30;
Kasper Monrad et al.: *Hammershøi og Europa*, Statens Museum for Kunst, København 2012, kat.nr. 81, s. 98, 105;
Felix Krämer: ”Modern Art” i *Masterworks in dialogue. Eminent guests for the anniversary*, Städel Museum, Frankfurt am Main 2015, kat.nr. 19, s. 115, 121;
Anne-Birgitte Fonsmark, Jacob Bach Riis (red.): *Hjemme hos Hammershøi*, Ordrupgaard, Charlottenlund 2016, kat.nr. 65, fig. 16, s. 23 og fig. 90, s. 98-99;
Henrik Wivel: *Hammershøi i Davids Samling*, København 2017, s. 74-75;
Annette Rosenvold Hvidt og Gertrud Oelsner: *Vilhelm Hammershøi. På sporet af det åbne billede*, København 2018, s. 270;
Eva Pohl: ”Se Hammershøi over skulderen” i *Nordisk Tidsskrift*, 2018, 1, s. 13-15;
Lisbeth Smedegaard Andersen: *Gådefuld bør man være: Vilhelm Hammershøi og inspirationen fra Søren Kierkegaard*, København 2019, s. 159;
Hanneke Grootenboer: *The Pensive Image. Art as a Form of Thinking*, Chicago 2020, fig. 16, s. 105-106;
Kathrin Baumstark (red.): *Nolde und der Norden*, Bucerius KUNST Forum, Hamburg 2021, fig. 45, s. 211;
Johanne Bornemann Mogensen: *Malet: maling, farver og teknik i 1900-tallets arkitektur*, København 2022, s. 25;